AVANTAJELE ŞI DEZAVANTAJELE ÎN FINANȚAREA CU CAPITALUL VENTURE A PROIECTELOR INOVAȚIONALE

ADVANTAGES AND DISADVANTAGES IN VENTURE CAPITAL FINANCING OF INNOVATIVE PROJECTS

Viorica UNGUREANU, ORCID: 0000-0002-2874-439X
Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 658.14/.15:005.8

e-mail: vioricaung@mail.ru
e-mail: vioricaungureanudreptate@gmail.com

Introducere. Este bine cunoscut faptul că fără inovații, nu există progres economic, iar orice entitate economică urmărește, în primul rând, scopul de a obține un profit cât mai avantajos. În acest context, potrivit art. 20 Cod cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259/2004, prin inovare înțelegem „activitatea de aplicare a rezultatului obţinut de pe urma cercetării şi/sau experienţei practice, care este orientată spre utilizarea în activitatea practică şi/sau comercializarea pe piaţă a materialelor, produselor sau dispozitivelor, procedeelor, sistemelor şi serviciilor noi sau ameliorate substanţial” [1]. Totodată, în conformitate cu Comunicarea Comisiei Europene COM (1995) 688 „Cartea verde a inovării” [2], inovarea, constă în: a) înnoirea şi lărgirea gamei de produse, servicii şi pieţe asociate; b) stabilirea de noi metode de producţie, aprovizionare şi distribuţie; c) introducerea de schimbări în management, organizarea muncii, condiţiile de muncă şi instruire a personalului.

Atunci, când nu ai fericita ocazie de a beneficia de surse tradiționale de finanțare a proiectelor de la membrii familiei prin moștenire sau surse primare (autofinanțarea activității curente, profitul întreprinderii, capital de rezervă), sau surse alternative din partea statului și a altor parteneri (subvenții, subsidii, fonduri și programe de asistență), precum și cele bancare, nonbancare, leasing, credite comerciale etc., apelăm, adesea, la alte surse secundare (capital venture).

Scopul şi obiectivele cercetării: constă în identificarea trăsăturilor specifice gestionării activităților de creație și inovare, a mecanismului de finanțare cu venture capital, a avantajelor și dezavantajelor finanțării cu capital venture.

Metodologie de cercetare. În prezenta cercetare, am recurs la metodele fundamentale de investigație a legislației, metoda analitică a cercetării cu ajutorul căreia am studiat și am analizat reglementările primare și secundare adoptate pentru realizarea prevederilor legislației în domeniul dat. Cercetarea realizată mai are la bază metodologii bazate pe principii teoretico-ştiinţifice şi empirice şi metode analitice: analiza şi sinteza documentelor literaturii ştiinţifice, metode statistice; observaţia; inducţia şi deducţia.

Ipoteza generală a investigației presupune că, înainte de a recurge la finanțarea activității inovaționale cu capital venture, este necesar de a analiza avantajele și dezavantajele finanțării cu astfel de sursă alternativă. În acest context, analiza avantajelor

și dezavantajelor ajută la clarificarea unor aspecte necesare luării unor decizii corecte care ar îmbina eforturile managmentului entităților inovatoare cu cel al structurilor de stat, comunității științifice, antreprenoriatului inovativ, organelor administrației publice, sistemul educațional și alți participanți, ar diminua influența factorilor și ar conduce la accelerarea ritmului dezvoltării social-economice a țării.

Interesul reciproc al entităților nou-create și al investitorilor cu capital venture în dezvoltarea cu succes și dinamică a proiectelor este asociat nu numai cu potențialul financiar al acestora, ci și cu posibilitatea de a stimula progresul științific și tehnologic în țară. Pentru a înfăptui aceste obiective, este necesar de a efectua un studiu, în deosebi, avantajele și dezavantajele finanțării cu capital venture.

Tabel

Avantajele și dezavantajele finanțării cu capital venture

AVANTAJE	DEZAVANTAJE
1. Posibilitatea de a atrage o sumă semnificativă de capital pentru implementarea proiectelor cu risc ridicat atunci când alte surse de fonduri nu sunt disponibile sau suficiente. 2. Pentru a strânge fonduri, nu sunt necesare garanții, așa cum este cazul împrumuturilor. 3. Fondurile pot fi furnizate într-un timp scurt. 4. De regulă, acest tip de finanțare nu prevede plăți intermediare (dobânzi, dividende) etc. 5. Capacitatea de a strânge fonduri nu numai în etapele inițiale, ci și pe măsură ce compania se maturizează și produsul creat este îmbunătățit (în etapele ulterioare de finanțare).	1. Pot apărea dificultăți în găsirea de investitori și atragerea sumei planificate. 2. Fondurile de risc pot oferi finanțare în condiții nefavorabile. 3. Posibilitatea de a atrage finanțare de risc este foarte dependentă de starea pieței. 4. Probabilitatea unei ieșiri neașteptate a investitorului din proiect sau a vânzării cotei sale de către acesta către terți. 5. Necesitatea alocării unei cote (folosirea finanțării cu capital venture poate duce la o schimbare în distribuția proprietății și la pierderea controlului asupra luării deciziilor). 6. Dezvoltarea slabă a finanțării cu capital venture în multe țări.

Sursa: Elaborat de autor.

Concluzii. Potrivit studiilor efectuate, putem concluziona că susţinerea de către stat a activităţii inovaţionale este, indiscutabil, necesară și, în unele cazuri, obligatorie. Înlesnirile și facilitățile fiscale, simplificarea, promovarea și implementarea capitalului venture vor influența benefic din perspectiva macroeconomică asupra dezvoltării procesului de finanţare a activităţii inovaţionale în Republica Moldova. Practica internațională evidențiază capitalul venture drept o formă eficientă de susținere a dezvoltării afacerilor mici și mijlocii la etapa de lansare. Investitorii dispun de finanțe pe care vor să le avanseze în timp, antreprenorii dispun de o idee generatoare de profit. Ca rezultat, ambele părți pot rămânea satisfăcute la final, când proiectul dă roade.

În baza rezultatelor studiului se pot deduce următoarele concluzii:

1. înaintea lansării procedurii cu finanțare venture a proiectelor inovaționale, este necesar de a efectua un studiu de piață și o analiză a avantajelor și dezavantajelor acestui tip de finanțare riscant;

2. finanțarea cu capital venture este o investiție pe termen lung cu risc sporit în start-up-uri de înaltă tehnologie sau proiecte inovatoare promițătoare ale întreprinderilor existente;

3. investitorii-cheie pe piața capitalului venture sunt fondurile de risc și *business angels*. Consumatorii de capital venture sunt entități inovatoare care operează în domeniul tehnologiei computerelor, nanotehnologiei, industria medicinei și cea farmaceutică, mediului sau alte domenii de înaltă tehnologie;

4. un aspect-cheie al procedurii de finanțare cu capital venture este evaluarea eficacității unui proiect inovator. Acesta oferă investitorului de risc să aleagă cel mai eficient proiect din punctul de vedere al profitabilității și al riscului, în comparație cu alte propuneri inovatoare.

Referințe:

1. Codul cu privire la știință și inovare al Republicii Moldova nr.259/2004 (republicat în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*, 2018, nr.58-66, art.131).
2. COM (1995) 688. Green Paper on Innovation. European Commission. December 1995.Disponibil:http://europa.eu/documents/comm/green_papers/pdf/com95_688_en.pdf.
3. МУСОСТОВ, З.Р., ДУДАЕВ, Т.-А.М., САЙДУЛАЕВА, Д.М. Венчурное финансирование как источник развития инновационной деятельности предприятий. В: *Вестник Алтайской академии экономики и права*. 2020, №12-2, сс. 362-367; mod de accesare: URL: https://vaael.ru/ru/article/view?id=1520 (дата обращения: 09.09.2022).
4. Hotărâre de Guvern Nr.377 din 10.06.2020 cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru aprobarea Strategiei naționale de dezvoltare „Moldova 2030”. (Publicat: 26-06-2020 în *Monitorul Oficial*, nr. 153-158 art. 508).
5. SPENCER, E. Ante, „Creative capital: Georges Doriot and the birth of Venture Capital”, Harvard Business Press, Boston, Massachusetts, 2008, pg.xii, ISBN 978-1-4221-0122-3, link: https://books.google.dk/books?id=XzFm6_dv6jUC&printsec=copyright&hl=ro#v=onepage&q&f=false (accesat la 27.03.2020).